

**PROCEDURA ORGANIZACJI I UDZIELANIA
POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ
W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO
W WIERZBICY**

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz.1591 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. Poz. 1643).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2018 r. Poz. 1647).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym Dz. U. z 2015 r. Poz. 1113).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania, i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1652).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 26 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1485).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. z 2017 r. Poz.1646).

ZASADY ORGANIZACJI POMOCY

§ 1

1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor. Dyrektor szkoły organizuje wspomaganie szkoły w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegające na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana uczniowi polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym.
3. Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole wynika w szczególności:
 - a) z niepełnosprawności;
 - b) z niedostosowania społecznego;
 - c) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
 - d) z zaburzeń zachowania lub emocji
 - e) ze szczególnych uzdolnień;
 - f) ze specyficznych trudności w uczeniu się;
 - g) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
 - h) z choroby przewlekłej;
 - i) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
 - j) z niepowodzeń edukacyjnych;
 - k) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
 - l) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem zagranicą.
4. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy udzielanej uczniom.
5. Korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
6. Pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielają uczniom nauczyciele oraz specjaliści wykonujący zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w szczególności psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni.
7. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
 - a) rodzicami uczniów;
 - b) poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
 - c) placówkami doskonalenia nauczycieli;
 - d) innymi szkołami i placówkami;
 - e) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Dyrektor szkoły uzgadnia z ww. podmiotami warunki współpracy.

8. *Pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy:*
 - a) *ucznia;*
 - b) *rodziców ucznia;*
 - c) *dyrektora szkoły;*
 - d) *nauczyciela lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem;*
 - e) *pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej;*
 - f) *poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;*
 - g) *asystenta edukacji romskiej;*
 - h) *pomocy nauczyciela;*
 - i) *asystenta nauczyciela;*
 - j) *pracownika socjalnego;*
 - k) *asystenta rodziny;*
 - l) *kuratora sądowego;*
 - m) *organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.*
9. *Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego obligatorycznie objęty jest pomocą psychologiczno – pedagogiczną (po przedłożeniu orzeczenia w szkole).*

§ 2

1. *W szkole pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest udzielana uczniom w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:*
 - a) *zajęć rozwijających uzdolnienia;*
 - b) *zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;*
 - c) *zajęć dydaktyczno – wyrównawczych;*
 - d) *zajęć specjalistycznych: korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne, rozwijających umiejętności uczenia się oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;*
 - e) *zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;*
 - f) *indywidualizowanej ścieżki kształcenia;*
 - g) *porad i konsultacji;*
 - h) *warsztatów.*
2. *Rodzicom uczniów i nauczycielom pomoc psychologiczno – pedagogiczna jest udzielana w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.*

ZAJĘCIA ROZWIJAJĄCE I WSPOMAGAJĄCE

§ 3

1. *Zajęcia rozwijające uzdolnienia organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Liczba uczestników zajęć wynosi do 8.*
2. *Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego. Liczba uczestników zajęć wynosi do 8.*

3. Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 5.
4. Zajęcia logopedyczne organizuje się dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników zajęć wynosi do 4.
5. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami uczniów.
6. Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy w funkcjonowaniu w szkole oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu szkoły. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10.
7. Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się.
8. Godzina zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu trwa 45 minut, zajęć specjalistycznych 60 minut. Dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie dłuższym lub krótszym niż 45/60 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami ucznia.
9. Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze oraz zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie dla rodzaju prowadzonych zajęć. Zajęcia prowadzi się przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy.
10. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu uzupełniają działania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego.
11. Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia prowadzą nauczyciele, wychowawcy i specjaliści

ZINDYWIDUALIZOWANA ŚCIEŻKA KSZTAŁCENIA

§ 4

1. Zindywidualizowana ścieżka kształcenia jest organizowana dla uczniów, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych.
2. Zindywidualizowana ścieżka obejmuje wszystkie zajęcia edukacyjne, które są realizowane wspólnie z oddziałem szkolnym oraz indywidualnie z uczniem.
3. Objęcie ucznia zindywidualizowaną ścieżką wymaga opinii publicznej poradni, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie.
4. Do wniosku o wydanie opinii, o której mowa w ust. 3, dołącza się dokumentację określającą:
 - a) trudności w funkcjonowaniu ucznia w szkole;
 - b) w przypadku ucznia objmowanego zindywidualizowaną ścieżką ze względu na stan zdrowia – także wpływ przebiegu choroby na funkcjonowanie ucznia w szkole oraz ograniczenia w zakresie możliwości udziału ucznia w zajęciach edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym;

- c) w przypadku ucznia uczęszczającego do szkoły – także opinię nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, o funkcjonowaniu ucznia w szkole.
5. Przed wydaniem opinii, o której mowa w ust. 3, publiczna poradnia we współpracy ze szkołą oraz rodzicami ucznia albo pełnoletnim uczniem przeprowadza analizę funkcjonowania ucznia uwzględniającą efekty udzielanej dotychczas przez szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. Uczeń objęty zindywidualizowaną ścieżką realizuje danej szkole programy nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w szczególności potrzeb wynikających ze stanu zdrowia.
7. Nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniem objętym zindywidualizowaną ścieżką podejmują działania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia w szkole.
8. Zindywidualizowanej ścieżki nie organizuje się dla uczniów objętych kształceniem specjalnym oraz uczniów objętych indywidualnym nauczaniem.

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI I SPECJALISTÓW

§ 5

1. Do zadań nauczycieli i specjalistów w szkole należy w szczególności:
 - a) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
 - b) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
 - c) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;
 - d) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
 - e) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.
2. Nauczyciele oraz specjaliści w szkole prowadzą w szczególności:
 - a) obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie u uczniów trudności w uczeniu się, a także szczególnych uzdolnień.
 - b) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami
3. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną, nauczyciel lub specjalista udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym niezwłocznie wychowawcę klasy.
4. Specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia.

5. *Nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniowi w formach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt a – f, oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia (załącznik nr 1).*
6. *Nauczyciele dokumentują udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej zgodnie z Poz. 1646 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.*
7. *Specjaliści dokumentują udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniowi w swoich dziennikach zajęć.*
8. *Szkoła gromadzi, w indywidualnej teczce, dla każdego dziecka, ucznia, objętego odpowiednio kształceniem specjalnym lub pomocą psychologiczno-pedagogiczną dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę, a także indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne oraz indywidualne programy zajęć.*

ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

§ 6

1. *Wychowawca klasy informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno - pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, jeżeli stwierdzi taką potrzebę.*
2. *Wychowawca klasy we współpracy z nauczycielami lub specjalistami planuje i koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.*
3. *W przypadku stwierdzenia przez wychowawcę klasy, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą psychologiczno - pedagogiczną w formach, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt a – f, dyrektor szkoły ustala formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane.*
4. *Wychowawca klasy przy planowaniu udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia także zalecenia zawarte w orzeczeniach lub opiniach.*
5. *Wychowawca klasy planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej, współpracuje z rodzicami ucznia oraz – w zależności od potrzeb z innymi nauczycielami i specjalistami prowadzącymi zajęcia z uczniem, poradnią lub innymi osobami, o których mowa w § 1 ust. 8.*
6. *Dwa razy w roku wychowawca klasy wspólnie z nauczycielami i specjalistami prowadzącymi zajęcia z uczniem, dokonuje oceny efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniowi (załącznik nr 1).*
7. *Wychowawca oddziału prowadzi dokumentację udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej zawierającą wykaz uczniów danej klasy objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną wraz z ustalonymi formami pomocy.*
8. *Wychowawca zapoznaje rodziców uczniów z obowiązującą procedurą organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.*
9. *Wychowawca na podstawie dokonanej oceny efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniom za każde półrocze danego roku szkolnego przygotowuje,*

w terminie określonym przez dyrektora szkoły, zbiorcze podsumowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w klasie oraz wnioskowanie do objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną w następnym półroczu lub roku szkolnym (załącznik nr 7).

ZADANIA DYREKTORA SZKOŁY

§ 7

1. Dyrektor szkoły ustala dla ucznia formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, są uwzględniane indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym, o którym mowa w § 10.
3. O ustalonych dla ucznia formach, sposobach i okresie udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, dyrektor niezwłocznie informuje pisemnie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia (załącznik nr 2).
4. Rodzic proszony jest o wyrażenie woli na udział dziecka w wyżej ustalonych przez szkołę formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w terminie 3 dni od dnia otrzymania informacji.(załącznik nr 3).
5. Dyrektor szkoły zatwierdza indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, o którym mowa w § 10
6. W przypadku gdy z wniosków, o których mowa w § 5 ust.5, wynika, że mimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno - pedagogicznej w szkole nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia w szkole, dyrektor szkoły za zgodą rodziców ucznia występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.
7. Wniosek o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia, o którym mowa w ust. 5, zawiera informacje o:
 - a) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, możliwościach psychofizycznych ucznia oraz potencjale rozwojowym ucznia;
 - b) występujących trudnościach w funkcjonowaniu ucznia w szkole lub szczególnych uzdolnieniach ucznia;
 - c) działaniach podjętych przez nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania ucznia w szkole, formach pomocy psychologiczno -pedagogicznej udzielanej uczniowi w szkole, okresie ich udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy;
 - d) wnioskach dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

ZADANIA PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

§ 8

1. *Do zadań pedagoga w szkole należy w szczególności:*
 - a) *prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;*
 - a) *diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;*
 - b) *udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;*
 - c) *podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;*
 - d) *minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów;*
 - e) *inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;*
 - f) *pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji uzdolnień uczniów;*
 - g) *wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.*

ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO

§ 8

1. *Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:*
 - a) *systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;*
 - b) *gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;*
 - c) *prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;*
 - d) *koordynowanie działalności informacyjno - doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;*
 - e) *współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;*
 - f) *wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.*

2. *W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole lub placówce dyrektor szkoły lub placówki wyznacza nauczyciela lub specjalistę realizującego zadania, o których mowa w ust. 1.*

ZADANIA TERAPEUTY PEDAGOGICZNEGO

§ 9

1. *Do zadań terapeuty pedagogicznego należy w szczególności:*
 - a) *prowadzenie badań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;*
 - b) *rozpoznawanie przyczyn utrudniających uczniom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu, szkoły;*
 - c) *prowadzenie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;*
 - d) *podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów;*
 - b) *wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.*

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO – TERAPEUTYCZNY

§10

1. *Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.*
2. *Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego(zalącznik nr 4 lub 5).*
3. *Indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, zwany dalej „programem”, określa:*
 - 1) *zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności poprzez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z dzieckiem lub uczniem;*
 - 2) *zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem:*
 - a) *niepełnosprawnym – zakres działań o charakterze rewalidacyjnym;*
 - b) *niedostosowanym społecznie – zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym;*
 - c) *zagrożonym niedostosowaniem społecznym – zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;*
 - 3) *formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w których poszczególne formy będą realizowane;*
 - 4) *działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami*

- doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;*
- 5) *zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, a także:*
 - a) *zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego*
 - b) *zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno—pedagogicznej*
 - 6) *zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań;*
 - 7) *w przypadku uczniów niepełnosprawnych – w zależności od potrzeb – rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie;*
 - 8) *w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen, wybrane zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.*
4. *W ramach zajęć rewalidacyjnych w programie należy uwzględnić w szczególności rozwijanie umiejętności komunikacyjnych przez:*
 - a) *naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille’a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku ucznia niewidomego;*
 - b) *naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) – w przypadku ucznia niepełnosprawnego z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;*
 - c) *zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.*
 5. *Program opracowuje zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem.*
 6. *Zespół opracowuje program po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną (załącznik nr 5).*
 7. *Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny. Program opracowuje się w terminie:*
 - a) *do dnia 30 września roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego kształcenie w szkole, albo*
 - b) *30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.*
 8. *Pracę zespołu koordynuje odpowiednio wychowawca oddziału do której uczęszcza uczeń, a w szczególnych przypadkach nauczyciel lub specjalista, prowadzący zajęcia z uczniem, wyznaczony przez dyrektora szkoły.*
 9. *Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym.*
 10. *W spotkaniach zespołu mogą także uczestniczyć:*

- a) *na wniosek dyrektora szkoły – przedstawiciel poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, asystent lub pomoc nauczyciela;*
 - b) *na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.*
11. *Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności programu oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu. Okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną, a także – za zgodą rodziców ucznia – z innymi podmiotami.*
12. *Wielospecjalistyczne oceny uwzględniają w szczególności (załącznik nr 6):*
- a) *indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia;*
 - b) *w zależności od potrzeb, zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów, asystentów lub pomocy nauczyciela;*
 - c) *przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu szkolnym, a w przypadku ucznia realizującego wybrane zajęcia edukacyjne indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów, zgodnie ze wskazaniem zawartym w programie – także napotymane trudności w zakresie włączenia ucznia w zajęcia realizowane wspólnie z oddziałem szkolnym.*
13. *Rodzice ucznia mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen. Dyrektor szkoły zawiadamia pisemnie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu.*
14. *Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń otrzymują kopię wielospecjalistycznych ocen oraz programu.*
15. *Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu, które mogą naruszać dobra osobiste ucznia, jego rodziców, nauczycieli, wychowawców lub specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, a także innych osób uczestniczących w spotkaniu zespołu.*

OBIEG DOKUMENTÓW

§11

1. *Dostarczone przez rodziców lub prawnych opiekunów dokumenty – opinia, orzeczenie, inne - dotyczące ich dziecka (kserokopia) należy zarejestrować w sekretariacie, odnotować datę wpływu oraz przekazać dyrektorowi i wychowawcy.*
2. *Wychowawca zapoznaje nauczycieli uczących ucznia z dokumentem jego opinią, orzeczeniem, innym dokumentem w celu opracowania dostosowań wymagań dla ucznia z poszczególnych przedmiotów.*
3. *Pedagog przechowuje dostarczone dokumenty, w tym dokumentację badań i czynności uzupełniających.*
4. *Zebrane dokumenty są do wglądu dla wszystkich nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.*

5. Zebranych dokumentów nie wolno kopiować.

§12

1. Wsparcie merytoryczne dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej zapewniają poradnie psychologiczno – pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne oraz placówki doskonalenia nauczycieli.

§13

1. Procedura udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej obejmuje swoim zasięgiem cały system różnorodnych oddziaływań wobec uczniów i ich rodziców, a jej celem jest również skuteczne działanie szkoły w nieprzewidzianych sytuacjach, ujednoczenie oddziaływań pomiędzy szkołą a środowiskiem rodzinnym uczniów, ochrona uczniów przed demoralizacją. Właściwa reakcja wychowawcy, pedagoga, dyrekcji szkoły, adekwatna do zaistniałego zdarzenia oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji, daje gwarancję, że podjęte działania zapewniają bezpieczeństwo uczniów oraz skutecznie będzie im udzielona pomoc psychologiczno – pedagogiczna.

- 1) Procedura postępowania i udzielania pomocy w przypadku stosowania przez uczniów agresji i przemocy fizycznej.

a) Każdy pracownik szkoły, który zauważy stosowanie przez ucznia lub uczniów, wobec innych aktów agresji i przemocy fizycznej lub posiadający informacje o zaistnieniu takiego zachowania, ma obowiązek podjąć działania w celu natychmiastowego przerwania aktów agresji, wyjaśnić okoliczności i ustalić sprawcę.

b) W przypadku stwierdzenia potrzeby udzielenia pomocy medycznej należy poszkodowanego zaprowadzić do pielęgniarki szkolnej lub powiadomić lekarza i pogotowie ratunkowe.

c) Wychowawca klasy lub wyznaczony nauczyciel powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia.

d) Wychowawca klasy lub wyznaczony nauczyciel powiadamiają rodziców sprawcy.

e) Rodzice sprawcy zostają poinformowani o zdarzeniu i są zobowiązani do spowodowania pozytywnych zmian w zachowaniu swojego dziecka (mogą skorzystać z pomocy pedagoga i/lub psychologa)

f) Wychowawca klasy oraz dyrektor szkoły nakładają na ucznia – sprawcę kary wg statutu szkoły.

g) W przypadku poważnego urazu dyrekcja szkoły jak też rodzic poszkodowanego mają prawo powiadomić Policję.

h) Dyrektor szkoły ma prawo powiadomić Policję w celu ustalenia sprawcy czynu, gdy ten uciekł z miejsca zdarzenia lub nie przyznaje się do jego popełnienia.

i) Zarówno sprawca jak i poszkodowany oraz obserwatorzy aktu agresji mają prawo do udzielenia im pomocy psychologiczno – pedagogicznej w postaci indywidualnych porad, konsultacji, udziału w zajęciach na terenie klasy, udziału w specjalistycznych zajęciach grupowych lub indywidualnych.

j) Pomoc psychologiczno – pedagogiczna może być udzielona rodzicom ucznia poszkodowanego oraz sprawcy w postaci porad i konsultacji.

- 2) Procedura postępowania w przypadku stosowania przemocy i agresji psychicznej przez uczniów (przez przemoc psychiczną rozumie się: zastraszanie, ośmieszanie, poniżanie,

- szantażowanie, wymuszenia, psychiczne znęcanie się, lobbing, drwiny, złośliwe plotkowanie, słowne wyżywanie się, grożenie itp.).
- a) Jeżeli uczeń czuje się poszkodowany przez innego ucznia lub uczniów, powinien zgłosić przypadek takiej przemocy wychowawcy klasy lub pedagogowi oraz rodzicom.
 - b) Osoby będące świadkami takich sytuacji lub mające informacje o nich powinny zgłosić je osobom dorosłym.
 - c) Rodzice mają prawo i obowiązek zgłosić wychowawcy lub pedagogowi fakt stosowania przemocy w stosunku do ich dziecka.
 - d) Wychowawca klasy przy pomocy pedagoga szkolnego podejmuje działania wyjaśniające oraz profilaktyczno – terapeutyczne w stosunku do sprawców.
 - e) Jeżeli problem dotyczy klasy lub grupy, pedagog prowadzi stosowne zajęcia (na życzenie wychowawcy).
 - f) Kary nakłada dyrektor szkoły wraz z wychowawcą klasy wg statutu szkoły.
 - g) W poważnych przypadkach znęcania się nad uczniem czy uczniami dyrektor szkoły wraz z pedagogiem decyduje o powiadomieniu Policji lub Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
 - h) Zarówno sprawca/y jak i poszkodowany/ni oraz obserwatorzy przemocy psychicznej mają prawo do udzielenia im pomocy psychologiczno – pedagogicznej w postaci indywidualnych porad, konsultacji, udziału w zajęciach na terenie klasy, udziału w specjalistycznych zajęciach grupowych lub indywidualnych.
 - i) Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana może być również rodzicom osoby poszkodowanej i sprawcy w postaci porad i konsultacji.
- 3) Procedura postępowania w przypadku niszczenia i dewastacji mienia szkolnego przez ucznia.
- a) W przypadku zauważenia faktu niszczenia mienia szkolnego przez ucznia należy zgłosić ten incydent do wychowawcy klasy, który powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego.
 - b) Wychowawca powiadamia rodziców ucznia.
 - c) Rodzice są wezwani do szkoły w celu naprawienia szkody lub rekompensaty finansowej lub rzeczowej.
 - d) Wychowawca klasy ustala formę kary dla sprawcy wg statutu szkoły.
 - e) W przypadku, gdy szkoda jest znacząca lub czyny dewastacji powtarzają się dyrektor szkoły powiadamia oprócz rodziców ucznia także Policję.
 - f) Uczeń ma prawo do udzielenia mu pomocy psychologiczno – pedagogicznej w postaci indywidualnych porad, konsultacji, udziału w zajęciach na terenie klasy, udziału w specjalistycznych zajęciach grupowych, skierowania do specjalistycznych placówek.
 - g) Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana może być również rodzicom ucznia w postaci porad i konsultacji.
- 4) Procedura postępowania w przypadku używania nikotyny, alkoholu, narkotyków oraz innych substancji zmieniających świadomość przez uczniów na terenie szkoły i poza nią.
- a) Każde użycie nikotyny, alkoholu, narkotyków i innych substancji zmieniających świadomość przez osoby nieletnie jest nadużyciem i jest zabronione.
 - b) W przypadku alkoholu i narkotyków dyrektor szkoły niezwłocznie i obowiązkowo powiadamia rodziców ucznia, Policję a także Sąd Rodzinny i Nieletnich.
 - c) W przypadku uzyskania informacji że uczeń używa alkoholu czy innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego,

systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włączęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) każdy pracownik szkoły powinien podjąć następujące kroki:

- Przekazuje uzyskaną informację do wychowawcy klasy.
- Wychowawca informuje o fakcie dyrekcję szkoły oraz pedagoga szkolnego.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Policję lub Sąd Rodzinny. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem/psychologiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- Uczeń ma prawo do udzielenia mu pomocy psychologiczno – pedagogicznej w postaci indywidualnych porad, konsultacji, udziału w zajęciach na terenie klasy, udziału w specjalistycznych zajęciach grupowych, skierowania do specjalistycznych placówek.

